

Justis- og politidepartementet
Lovavdelingen,
Postboks 8005 Dep,
0030 Oslo

Høring - utredning om forenkling og modernisering av Aksjeloven

Norges Skogeierforbund viser høringsbrev og utredning utført av advokat Gudmund Knudsen, hvor det foreslås en rekke endringer i Aksjeloven.

Skogeierforbundet er positiv til forenklinger i formkrav til næringsdrivende, og støtter de endringer som foreslås for registrering av aksjeselskaper (stiftelsesdokumentene).

Forslag om endring i krav til minste kapital ved stiftelse av aksjeselskap, endring av krav til hvordan aksjekapitalen skal skytes inn, og forslag om at stiftelseskostnader skal kunne dekkes av aksjekapitalen, senker den økonomiske terskelen for etablering av aksjeselskap. For selskap med begrenset ansvar for eierne bør det imidlertid være et reelt minimumskrav til hva som skal være innbetalt aksjekapital etter registrering, for å motvirke en del useriøse og ufunderte etableringer av norskregistrerte aksjeselskaper. Dette må likevel avbalanseres mot at kravene kan omgås ved registrering av morselskap (AS) i land med andre regler. Fastsettelsen av krav til kapital ved selskapsdannelse må derfor bli en avveining mellom ønsket om at selskapsdannelser bør være seriøse og velfunderte, og ønsket om at norsk lovgiving ikke bør være for streng sammenlignet med lovgivningen i andre land i Norden og Europa for øvrig.

Som utredningen peker på, er også reglene for organisasjon/styring i aksjeselskaper lempeligere i andre europeiske land. I tillegg vil nok praksis i små norske aksjeselskaper ofte avvike en del fra lovens krav, ved at begrenset administrativ kapasitet/ressurser gjør det nødvendig å finne pragmatiske, forenklingende løsninger. I så måte vil forslag til forenklinger innebære en tilpasning til hva som er praksis i små aksjeselskaper.

Skogeierforbundet er i hovedsak enig i vurderingen av kapitalreglene for etablerte aksjeselskaper. Totalt sett, ivaretas alle interesser bedre ved å vektlegge ansvaret for at kapital og likviditet må være forsvarlig (forvarlighetsvurdering og handleplikt), enn hva de gjør ved å sette absolutte krav til kapitalen og disponeringen av den. Kapitalvernet må i større grad ta utgangspunkt i den faktiske kapital- og likviditetssituasjon i selskapet, og kapitalen må kunne tilpasses kapitalbehovet.

Kreditorenes interesser sikres best ved en tydeliggjøring av styrets ansvar for å påse at selskapet har den kapital og likviditet som er nødvendig for videre drift og utvikling. For aksjonærene blir det mer attraktivt å stille risikokapital hvis reglene utformes slik at

en ikke låser inne mer kapital enn det som er nødvendig for å sikre virksomhetens fortsatte drift og utvikling. Det vil si at en gir mulighet for utdelinger og avkastning på investert kapital, når kapital- og likviditetssituasjonen tillater det.

Også samfunnsøkonomisk vil det være nyttig at lovverket utformes slik at det blir mer attraktivt å investere i virksomhet, og slik at den risikovillige kapitalen kan omfordeles og settes i arbeid det den trengs mest.

Nøytralitet i selskapslovgivningen

Skogeierforbundet vil i denne sammenheng også understreke at det er vesentlig at det er lovmessig nøytralitet mellom kravene i ulike norske selskapsformer. Vi vil derfor be om at Justisdepartementet i den varslede lovproposisjonen gjør en evaluering av kapitalreglene også for samvirkeselskap. Vi viser i den sammenheng til at det i komitéinnstillingen ble bedt om en evaluering etter 3 år av Samvirkeoven av 2008.

Samvirkeovens har i kapittel 4 om økonomiforhold både bestemmelser som vektlegger styrets ansvar for å sikre en forsvarlig kapital, og strenge, absolutte krav til disponering av overskudd og kapitalen. Sammenlignet med aksjeselskap, har samvirkeforetak en mer begrenset tilgang til kapital, ved at all risikokapital må hentes hos andelseierne som samhandler med foretaket. I tillegg kan andelseierne her ta kapitalen ut av selskapet ved oppsigelse av eierskapet. Dette kan begrunne at samvirkeforetak må underlegges strengere krav til disponering av innskutt og opptjent kapital enn hva som er tilfelle for aksjeselskaper.

Etter Skogeierforbundets oppfatning er imidlertid kapitalbestemmelsene i loven nå så innlåsende at det fører til at eierne raskt vil kunne bli frarådd å la kapital bli stående i selskapet – enten det gjelder å la overskudd forbli i selskapet eller foreta innskudd av ny andelskapital. Det er ødeleggende for denne selskapsformen.

Konjunktursvingninger og varierende investeringsbehov gjør at kapitalbehovet også i et samvirkeforetak vil varierer over tid. Når en forsvarlighetsvurdering tilsier at risikokapitalen bør økes, eller banken krever dette for å sikre sine interesser, må samvirkeforetak søke å få eksisterende eiere til å skyte inn mer kapital. All kapital til et foretak er en konkurranse med alternativ bruk eller plassering. Systemet må da ikke være slik at dette blir negativt for andelseierne.

Skogeierforbundet vil understreke at det er vesentlig at eierne kan ta del i den verdiskaping som skjer i et selskap – uavhengig av selskapsform. Andel i verdiskapingen kan skje på flere måter, og dette må kunne tilpasses aktuelle utviklingstrekk og konjunkturer. Når nødvendig kreditorvern er sikret, bør disponeringen av årets resultat på årsmøte/ generalforsamling være den arena der eierne virkelig kan utøve sin styringsrett. Det gir ikke dagens samvirkelov anledning til.

De begrensninger som loven gir til kun å forholde seg til årets resultat, og det absolutte forbud mot fondsemisjon er her spesielt uheldig. Det ligger i et samvirkeforetaks natur at inntjening med over- og underskudd vil kunne veksle mellom år, og spesielle forhold som realisering ved ekstraordinære salgsgvinster kan ikke utjevnes. For skogeiere med hogst med flere års mellomrom blir dette spesielt uheldig.

Skogeierforbundet er av den oppfatning at også samvirkeforetak må få samme mulighet som aksjeselskap til å kunne utbetale utbytte/etterbetaling i år med underskudd, hvis kapital- og likviditetssituasjon gir rom for dette. Vi vil i den sammenheng vise til bestemmelser i finsk og svensk lovgivning, der årets resultat tillegges "*balanserade vinstmedel från tidigare år*" når årsmøtet / generalforsamlingen skal disponere årets resultat. Dermed kan foretakene tilby en mer jevn avkastning på innskutt andelskapital.

Skogeierforbundet vil også understreke behovet for å gjøre det mer attraktivt for eierne å la et overskudd forbli i selskapet. Ekspansive bransjer eller bransjer i omstilling vil løpende ha store investeringsbehov. Dagens lov gir ikke eierne incitament til å la overskudd bli i selskapet, fordi de da aldri – med mindre selskapet avvikles – vil få ta del i verdiøkningen. Det bør som i andre land være adgang i samvirkeforetak til å gjøre fondsemisjoner (overføring fra opptjent til innskutt kapital), for på den måte å kunne motivere engasjement i eget samvirkeforetak uten at samlet egenkapital reduseres.

Vi stiller gjerne til møte dersom det er behov for utdypning av synspunktene ovenfor.

Med hilsen
NORGES SKOGEIERFORBUND

Gudbrand Kvaal

Kristian Sollesnes
sign